

Принагідно зауважимо, що не всі неологізми мають чітке значення; багато з них є контекстуальними і можуть набувати різних значень залежно від обставин. Однією з основних проблем є відсутність прямих відповідників у цільовій мові. Наприклад, терміни на кшталт "гуманітарка" можуть мати різні значення в залежності від контексту, і їх переклад може варіюватися від "гуманітарна допомога" до "гуманітарна місія".

Ще одним прикладом є термін "кіборги", який в українському контексті стосується українських військових, що захищали Донецький аеропорт. У перекладі на англійську мову цей термін може бути переданий як "cyborgs", що може викликати непорозуміння, оскільки в англійській мові "cyborg" асоціюється з напівмашинами. Тому правильний варіант перекладу повинен враховувати контекст, як-от "Ukrainian defenders of Donetsk airport".

Крім того, неологізми часто містять емоційний заряд, який важливо передати в перекладі. Якщо термін "окупант" в українській мові викликає чітке негативне сприйняття, то його переклад на іншу мову може не відображати цю ж емоційну складову, що призводить до втрати змісту.

Для досягнення поставленої мети при перекладі неологізмів доцільно використовувати різні методи адаптації. Зокрема: калькування (створення нового терміна шляхом буквального перекладу); транскрипцію, описовий переклад (пояснення значення терміна замість перекладу). Необхідно враховувати культурні та соціальні контексти, у яких використовуються неологізми. Важливо бути в курсі змін у мовному середовищі, щоб своєчасно адаптувати переклад до нових реалій.

Таким чином, дослідження неологізмів в умовах війни в Україні набуває особливої актуальності і важливості, створюючи нові виклики для перекладачів, які мають бути готовими до адаптації відповідних методів і технік. Позаяк розуміння природи неологізмів, їх генезису та соціального контексту є ключем до точного та адекватного перекладу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Неологізм. Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Неологізм> (дата звернення: [08.10.2024]).

Бичок Алла Володимирівна

кандидат педагогічних наук, доцент,
Західноукраїнський національний університет

РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ “КУЛЬТУРИ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ” ЯК ПРОБЛЕМА СУЧАСНОГО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Традиційна проблема вдосконалення навчальної діяльності корелює важливі питання підготовки перекладів й модернізацію системи професійної освіти загалом відповідно до міжнародних стандартів. Таким чином, інтеграція в європейський освітній простір, орієнтація на системи підготовки фахівців у

розвинутих країнах світу зумовили появу нових вимог щодо формування культури професійного спілкування перекладачів, а також її ролі та значення.

За результатами досліджень науковців, її частка у фінансовому успіху фахівця складає від 50 до 85%. Варто зазначити, що рівень обізнаності з основами комунікативної взаємодії, професійність спілкування мають значний вплив на діяльність перекладача. Як свідчать результати проведених нами опитувань, сучасні перекладачі відчують труднощі у спілкуванні під час мовних практик: вони не завжди можуть чітко висловлювати та відстоювати свою думку, уникати конфліктних ситуацій із колегами чи працівниками, долати психологічні бар'єри міжособистісної взаємодії [1].

Спілкування майбутнього перекладача розглядається як одна з найважливіших складових його освіти. Зазначимо, що становленню культури професійного спілкування перекладача притаманна низка особливостей, а саме: необхідно врахувати національні культурні цінності тієї держави, мова якої лежить у центрі комунікації. Разом з тим, потрібно розвивати навички управлінської культури комунікантів. Професійне спілкування сучасного перекладача є зорієнтованим на досягнення кінцевих результатів його професійної діяльності, яке досягається в єдності сформованих навчальних і професійних компетентностей. Потрібно вказати на те, що культура професійного спілкування сучасного перекладача передбачає інтеграцію навчальних і виховних зусиль професорсько-викладацького складу всіх навчальних дисциплін щодо формування здатності та умінь студентів до взаємодії, розвитку професійно-комунікативних умінь працівників навчального закладу, а також використання на практиці у групах студентів новітніх засобів комунікації та застосування інноваційних технологій.

Результати наших досліджень вказують на те, що роль і значення культури професійного спілкування та її ефективність відбувається на основі загальнодидактичних і специфічних принципів. Важливу роль при цьому відіграє особистісно-орієнтоване спілкування, колективна взаємодія, "сходження" до професійної культури, мета яких полягає у формуванні професійної інтерактивної компетенції, розвитку навичок щодо побудови моделей професійного спілкування перекладача шляхом використання ділової комунікативної взаємодії; створення у групах студентів ситуацій професійної співпраці, яка ґрунтується на міжкультурному спілкуванні; а також вивчення, засвоєння і вдосконалення умінь та навичок професійних і лінгвосоціокультурних концепцій із використанням ефективних засобів навчання та виховання. Зазначимо, що формування культури професійного спілкування здійснюється на соціально-політичному (загальному), науковому (особливому) та педагогічному (одиночному) рівнях.

У процесі формування культури професійного спілкування перекладачів важливу роль і значення відіграє вирішення завдань, які ґрунтуються на вихованні у студентів необхідних професійних умінь та якостей; у вивченні та оволодінні знаннями з базових нормативних дисциплін. Важливу роль при цьому відіграють навички та уміння професійно-комунікативної взаємодії.

Студенти-перекладачі повинні розвивати у себе особливості управлінської діяльності, вивчити техніку професійного спілкування, брати активну участь у таких формах організації навчальної діяльності як лекції, бесіди, диспути, практичні заняття, консультації та ін. Незаперечним є той факт, що такі види позааудиторної роботи як круглі столи, ділові зустрічі, а також олімпіади та науково-практичні конференції мають незаперечний вплив на формування культури професійного спілкування перекладача.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бичок А.В. Формування культури професійного спілкування майбутніх фахівців міжнародного бізнесу і менеджменту: автореферат дис. на здобуття наукового ступеня канд. пед. наук. – Тернопіль, 2010, СПД-ФО Хомацький Ю.Я. (св. ВОЗ №152353). – 24 с.

Бондарчук Олена Юріївна

*кандидат філологічних наук, доцент
Волинський національний університет ім. Лесі Українки*

Травіна А.В.

*здобувачка першого рівня вищої освіти,
Волинський національний університет ім. Лесі Українки*

СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ СКЛАДНИХ ІМЕННИКІВ У НІМЕЦЬКИХ МЕДИЧНИХ ТЕКСТАХ

Переклад – досить багатогранна галузь людської діяльності. Він часто тісно взаємодіє й з іншими галузями: літературою, наукою, політикою. Медицина теж не є винятком в цьому плані. Відомо, що саме переклад медичних текстів вимагає чи не найбільших зусиль перекладача, його всебічної обізнаності та професійних вмінь. Як і в інших галузях перекладу, завдання медичного перекладу полягає в точній передачі змісту з однієї мови на іншу. Саме в контексті медичного перекладу вирішальну роль відіграють чіткість, ясність та влучність передачі наукових термінів, зокрема й складних іменників, при перекладі з мови оригіналу цільовою мовою. І саме переклад складних іменників у текстах медичного призначення є вочевидь найважчою частиною роботи перекладача цієї галузі. Адже якісний та влучний переклад сприяє точності медичних відомостей і є ключем до вдалої комунікації в професійних колах. Тему перекладу медичної термінології досліджували такі науковці, як Пешкова Т., Хортюк Д., Подвойська О. та інші.

Метою нашого дослідження є описати перекладацькі прийоми відтворення складних іменників у медичних текстах з німецької мови на українську.

Безперечно медична тематика, мабуть, одна з найскладніших. Симптоми хвороби, діагностування, схеми лікування та реабілітаційні заходи, супровідні документи на ліки та медичне обладнання складають область, де неприпустима приблизність формулювань, неточність термінів. Це мова жорстких форм і